

## VERZUIMPAPER HBO 2018

### Gebaseerd op de verzuimgegevens over 2017

Jaarlijks brengt Zestor, op verzoek van cao-partijen, een paper ziekteverzuim uit met gegevens over het verzuim in het hbo over een langere reeks van jaren. De verzuimcijfers zijn aangeleverd door 36 van de 37 hogescholen. Dit komt neer op een respons van 97%. Hiermee geven deze cijfers een betrouwbaar beeld over het verzuim in de hbo-sector.<sup>1</sup>

Het gemiddelde verzuimpercentage over 2017 bedraagt 4,35 procent en vertoont hiermee een lichte stijging ten opzichte van het jaar ervoor (2016: 4,15%). Voor het tweede jaar achter elkaar stijgt het gemiddelde verzuim met 0,2%. Bij de individuele hogescholen loopt het beeld uiteen: bij 18 hogescholen stijgt het verzuim, bij 16 hogescholen daalt het. De overige twee hogescholen hebben vorig jaar geen gegevens aangeleverd.

Volgens het CBS was het ziekteverzuim het hoogst in het openbaar bestuur (5,4%) en zorg & welzijn (5,3%). De gehele sector onderwijs scoort met 4,9% eveneens relatief hoog. De cijfers van het CBS over 2017 laten zien dat het hbo met 4,35% gunstig afsteekt ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het onderwijs en in de non-profitsector.

Verzuimcijfers 2017		1 <sup>e</sup> kwart.	2 <sup>e</sup> kwart.	3 <sup>e</sup> kwart.	4 <sup>e</sup> kwart.	2017 Jaargemiddelde
CBS*	Alle sectoren	4,3%	3,9%	3,7%	4,2%	4,0%
	Sector onderwijs	5,4%	4,9%	4,2%	5,1%	4,9%
Zestor	hbo	-	-	-	-	4,4%

\*= CBS-cijfers zijn nog niet definitief

Het landelijke gemiddelde van alle sectoren is volgens het CBS in 2017 iets gestegen, van 3,9% naar 4,0%. Op basis van het huidige cijfer is het gemiddeld verzuim binnen het hbo dus 0,4% hoger dan het landelijke gemiddelde.

Het ziekteverzuim is, na een aantal jaren van stabiliteit, nu twee jaar achter elkaar licht aan het stijgen. Onderlinge verschillen tussen hogescholen kunnen groot zijn. Bovendien is de stijging slechts bij ongeveer de helft van de hogescholen zichtbaar. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de belangrijkste verzuimindicatoren voor het hbo in de periode 2013 t/m 2017:

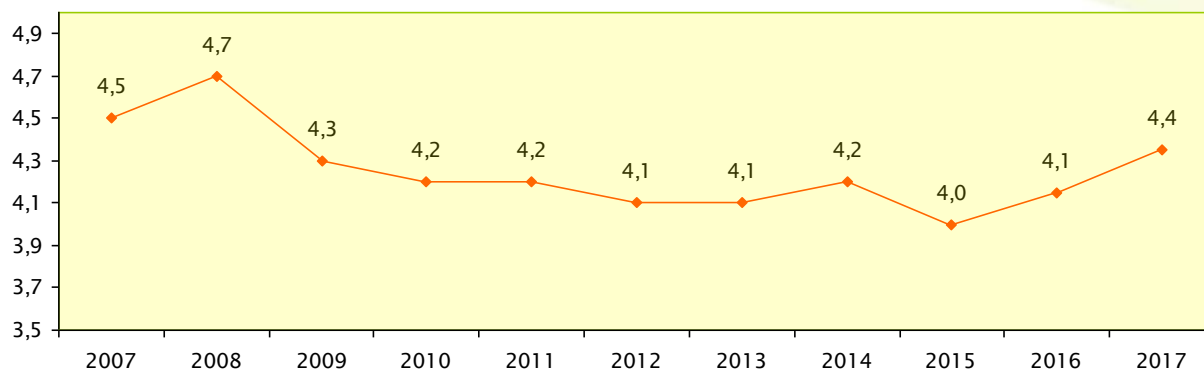
Hbo	2013	2014	2015	2016	2017
Verzuimpercentage	4,1%	4,2%	4,0%	4,15%	4,35%
Verzuimfrequentie	0,89	0,78	0,76	0,75	0,72
Verzuimduur (in dagen)	17,0	20,2	21,3	22,2	24,4

<sup>1</sup> Deze verzuimpaper is gebaseerd op gewogen gemiddelden van de verzuimcijfers over 2017; dat wil zeggen dat de omvang van het personeel van de hogescholen meegenomen wordt als wegingsfactor bij het berekenen van het verzuimcijfer van de sector.

## Verzuimpercentage

Het verzuimpercentage geeft het gemiddelde aantal zieke werknemers weer per honderd werknemers. Onderstaande grafiek geeft een beeld van het verzuimpercentage in het hbo over de laatste tien jaar.

Grafiek 1: verloop gemiddelde verzuimpercentage hbo 2007 - 2017

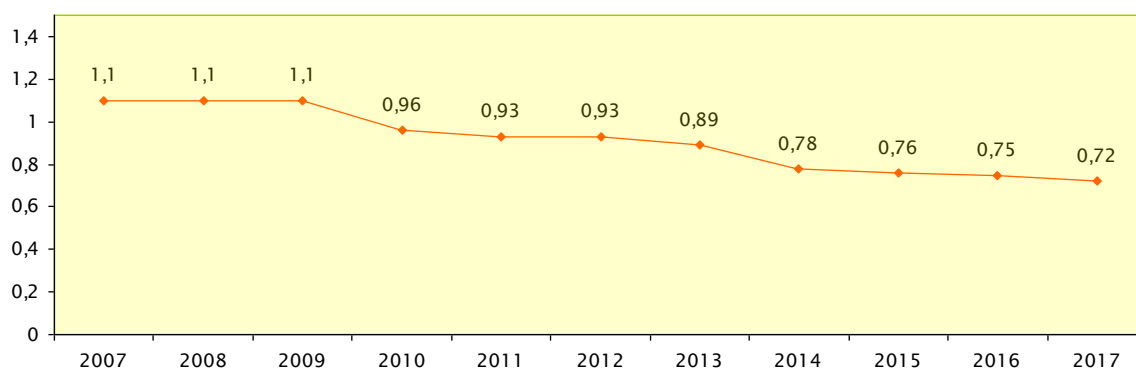


Het ziekteverzuim in Nederland heeft na 2008 een daling ingezet die volgens het CBS mogelijk verband houdt met de economische crisis in die periode. De laatste jaren schommelt het landelijke ziekteverzuim voor alle bedrijfstakken rond de vier procent. Het gemiddelde voor de sector hbo ligt in 2016 en 2017 boven het landelijke gemiddelde.

## Verzuimfrequentie

De verzuimfrequentie geeft het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer per jaar aan. In 2017 hebben de medewerkers in het hbo zich gemiddeld 0,72 maal ziek gemeld. Voor heel Nederland was de gemiddelde verzuimfrequentie ongeveer 1,0, voor het onderwijs ongeveer 1,4 (Bron: NEA 2017, <http://www.monitorarbeid.tno.nl/cijfers/nea>)

Grafiek 2: verloop verzuimfrequentie hbo 2007-2017

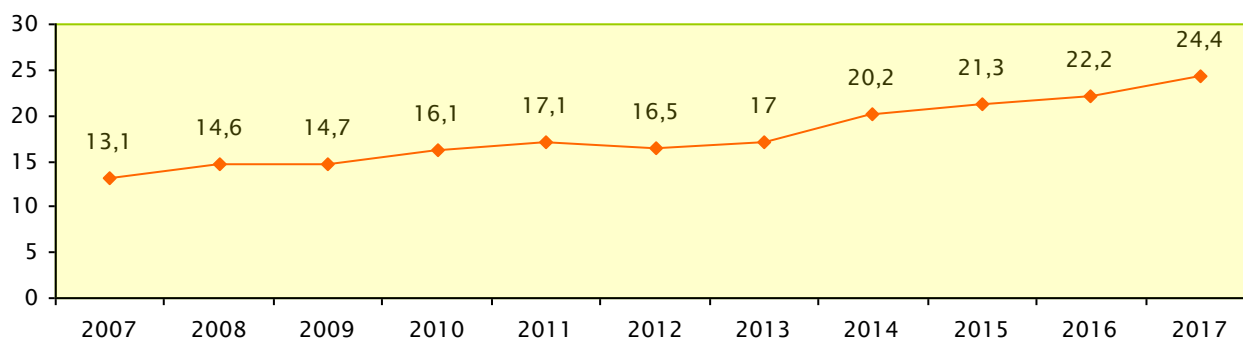


De verzuimfrequentie, oftewel het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer in het kalenderjaar, is met 0,72 relatief laag te noemen. Deze daalt al sinds 2007.

## Verzuimduur

De gemiddelde verzuimduur is in 2017 wederom iets gestegen, namelijk van 22,2 naar 24,4 verzuimdagen. Dit cijfer geeft aan hoeveel dagen gemiddeld verzuimd wordt per verzuimmelding. We zien dat de stijging van het verzuimpercentage wordt veroorzaakt door een toename van de gemiddelde verzuimduur. Hierbij is geen vergelijking met het landelijk gemiddelde mogelijk.

Grafiek 3: verloop gemiddelde verzuimduur hbo 2007-2017 (in dagen)



## Categorieën personeel

Bij de invoer van verzuimgegevens wordt onderscheid gemaakt in 'verplichte' en 'niet verplichte' rubrieken. Onderstaande informatie is gebaseerd op een lagere respons dan bij bovengenoemde gegevens. Dit komt doordat niet alle hogescholen gegevens hebben ingevoerd over categorieën van personeel.

### Geslacht

Het verzuimpercentage onder vrouwelijke medewerkers in het hbo ligt over het jaar 2017 1,5% hoger dan onder mannen. Deze meting is gebaseerd op de invoer van 26 van de 37 hogescholen. Ten opzichte van vorig jaar is het verschil in het verzuimpercentage tussen mannen en vrouwen ongeveer gelijk gebleven. Ook landelijke verzuimcijfers van het CBS tonen een gemiddeld hoger verzuim aan onder vrouwelijke medewerkers; in het hbo is het verschil tussen mannen en vrouwen iets groter.

### Onderwijzend / Ondersteunend personeel

Het verzuimpercentage bij ondersteunend personeel is 4,9% en daarmee 1,0% hoger dan bij onderwijsgevend personeel (3,9%). Deze meting is gebaseerd op 23 van de 37 hogescholen.

### Leeftijd

Indien het verzuimpercentage wordt uitgesplitst naar leeftijdscategorieën, is te zien dat het gemiddelde ziekteverzuimpercentage toeneemt met de leeftijd. De gegevens in onderstaande tabel zijn gebaseerd op de invoer van 22 hogescholen. Voor het tweede jaar achter elkaar stijgt het verzuim onder 55-plussers.

Het lijkt aannemelijk dat de combinatie van een toenemende ziekteverzuim van 55-plussers en de groei van het aandeel 55-plussers in het hbo ervoor zorgt dat het ziekteverzuim stijgt. Ten opzichte van vorig jaar stijgt ook bij de categorieën 35-44 jaar en 45-54 jaar het ziekteverzuim enigszins. Dit hoeft echter niet representatief te zijn voor alle hogescholen.

Leeftijdsklassen	25-34	35-44	45-54	55 en hoger
Verzuimpercentage 2015	2,63 %	4,11 %	4,21 %	5,09 %
Verzuimpercentage 2016	3,02 %	4,00 %	3,98 %	5,70 %
Verzuimpercentage 2017	2,96 %	4,17 %	4,11 %	6,12 %